

9. zbornik Slavističnega društva Slovenije – Razpotja slovenske literarne vede

Zborovanje Slavističnega društva Slovenije v Murski Soboti. Zbornik Slavističnega društva Slovenije št. 9. Slovenski slavistični kongres v Murski Soboti, 1.–3. oktober 1998. Uredil Zoltan Jan. Ljubljana: Zavod za šolstvo, 1999, str. 199

Zbornik prinaša gradivo z zborovanja Slavističnega društva Slovenije v Murski Soboti in gotovo sodi v vsako slavistično strokovno knjižnico. Največ prostora namenja referatom na strokovnem posvetovanju. V središču obravnave je bila aktualna tema *Razpotja slovenske literarne vede*, ki je niso narekemale le zunanje okoliščine — menjava generacij najvidnejših raziskovalcev in univerzitetnih profesorjev, do katere je prišlo v zadnjih letih. Spremembe, ki so potekale brez bolečih razhajanj, so le spodbudile priložnost za premislek o dosedanjem razvoju stroke ter o možnostih, s katerimi se srečujejo nove generacije znanstvenih delavcev. Izmenjava izkušenj in različnih pogledov na razvoj znanstvene discipline je istočasno zahtevala tudi temeljit razmislek o konceptualnih in metodoloških vprašanih literarne vede. Istočasno se je ponudila priložnost za predstavitev novih znanstvenikov v širših strokovnih krogih.

V prvem delu zbornika so objavljeni prispevki domala vseh pomembnejših literarnih zgodovinarjev. *Boris Paternu* je v referatu *Odprtost literarnega besedila in njene meje* prikazal svoje poglede na proučevanje leposlovja. *Miran Hladnik* je v referatu *Literarna veda med kulturo, znanostjo in šolsko prakso* obravnaval predvsem organizacijske težave, ki pogojujejo razvoj stroke na institucionalni ravni, na kar so se delno navezali tudi *Marko Juvan* v referatu *Križa slovenistične literarne vede?*, *Miran Štuhec* (*Nekaj misli o razvoju literarne vede*) in *Igor Saksida* (*Odgovornost in odgovornost literarne vede*). Razmerje med različnimi vejami slovenske literarne vede in njihova delovna področja so prikazali *Janko Kos* (*Metodološki in ideološki pluralizem v sodobni (postmoderni) slovenski literarni vedi*), *Evald Koren* (*Primerjalna in nacionalna literarna veda*) ter *Marija Stanonik* (*Interdisciplinarnost slovenske folkloristike*). *Meta Grosman* je v svojem referatu *Literarna veda kot sestavina književnega pouka* opozorila na nujnost, da se znanstvena spoznanja uporabljajo tudi v didaktičnem procesu. Skupina sodelujočih je prikazala svoje konkretne raziskave (*Jana Zemljarič: Cankarjeve drame v ogledalu slovenske literarne; Silvija Borovnik: Vloga književnic v slovenski literarni zgodovini*).

Strokovno posvetovanje *Razpotja slovenske literarne vede* je razprlo vrsto aktualnih vprašanj in tudi prispevalo k razčiščevanju številnih vprašanj — od organizacijsko-sistemskih problemov teh ved, pa do pogledov na povsem konkretna raziskovalna področja, ki jih obdelujejo mlajši strokovnjaki in znanstveniki, ki se pričenjajo uveljavljati v novejšem času. Objave so pripravili tudi nekateri strokovnjaki sorodnih ved, med njimi izstopajo predvsem slovenski komparativisti. Še posebno razveseljiv je velik odziv raziskovalcev nove, mlade generacije najodgovornejših ustvarjalcev v stroki, predstavniki generacije raziskovalcev in visokošolskih profesorjev, ki so zapustili svoja

delovna mesta, pa so objavili nekoliko manj. Nekaj polemičnih tonov popestri objave, žal pa ni objavljena diskusija, ki so jo zaostrena spoznanja izzvala. Znanstveni sestanek je prispeval celovit pregled nad današnjim dogajanjem v slovenski literarni vedi ter razkril poglede na naloge, ki postajajo vse bolj aktualne in se jim pričenjajo posvečati novi znanstveniki, kar odseva tudi zbornik. Ključni cilj, posredovanje informacij najširši strokovni in zainteresirani javnosti o dogajanju v stroki, je vsekakor dosežen. V tem delu zbornika je objavljenih 12 referentov, med avtorji sta dva akademika, sedem univerzitetnih profesorjev in pet docentov; dvanajst referentov ima doktorat znanosti.

Drugi del zbornika prinaša gradivo z obeh okroglih miz, ki sta obravnavali zunanje preverjanje znanja na osnovnih in srednjih šolah. Igor Saksida je pripravil poročilo o mnenjih, ki so bila predstavljena na okrogli mizi Zunanje preverjanje znanja v osnovni šoli, ki jo je vodil. Deset članov republiške maturitetne komisije je pripravilo temeljito in obsežno gradivo (38 tiskanih strani), ki ga je uredil Brane Šimenc. Tako je ta del zbornika temeljit pregled problematike, ki se pojavlja na državni maturi pri preverjanju znanja iz slovenskega jezika in književnosti. Obsega vrsto vprašanj od konceptualne narave do povsem statistično obdelanih pojavov. Po svoji tehtnosti je tako pomemben, da je urednik predlagal objavo v posebni publikaciji, s čimer pa se avtorji niso strinjali, žal pa je zato prišlo do tehnične napake, tako da gradivo ni posebej navedeno v kazalu.

Kot vedno so v tretjem delu zbornika objavljene predstavitev najnovejših strokovnih in znanstvenih publikacij. Njihova posebnost je, da so jih pripravili avtorji sami in tako izkoristili priložnost, da opozorijo na tiste razsežnosti svojih del, ki jih strokovna kritika marsikdaj prezre. Tako se lahko seznanimo z novimi deli, ki jim morda še nismo uspeli nameniti potrebne pozornosti. Prispevke objavlja 11 avtorjev, ki so predstavili sedemnajst monografskih in dve serijski publikaciji.

Zborovanje v Murski Soboti je vključevalo tudi občni zbor Slavističnega društva Slovenije, ki mu je namenjen zadnji del zbornika. Občni zbor je vodil Marko Jesenšek. Iz objavljenega zapisnika je razvidno, da je poleg rutinskih opravil podal tudi pregled dogajanja na organizacijski ravni v stroki, saj Slavistično društvo Slovenije izdaja obe najpomembnejši znanstveni reviji, v njegovem okviru deluje slovenski slavistični komitei itn. Žal niso objavljena poročila urednikov Jezika in slovtva ter Slavistične revije, pa tudi ne informacija Alenke Šivic Dular, ki jo je dala kot predsednica slovenskega slavističnega komiteja in tudi kot predsednica mednarodnega slavističnega komiteja. V tem delu zbornika je objavljen, zapisnik občnega zbora, gradivo o ustanovitvi nagrad Slavističnega društva Slovenije, spremembe društvenih pravil in utemeljitve za razglasitev častnih članov.

Za častne člane Slavističnega društva Slovenije so bili razglašeni akademik prof. dr. Jože Pogačnik, prof. dr. Marija Pirjevec in dr. Lojzka Bratuž. Na volitvah novih organov društva je posta tajnica Slavističnega društva Slovenije Jana Zemljarič, dipl. slavistka in komparativistka, sicer strokovna sodelavka Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani; muke blagajničarke je sprejela Leonora Nardoni Grah, tajnica Oddelka za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani; novi predsednik je ostal stari predsednik dr. Zoltan Jan, ki se zahvaljuje za čast (in za naloženo mu delo).

Na začetku zbornika so objavljeni pozdravni nagovori župana Mestne občine Murska Sobota, predstavnikov Ministrstva za kulturo in šolske sekcije Društva bibliotekarjev. Zbornik zaključuje Izjava Slavističnega društva Slovenije o slovenščini kot učnem jeziku, ki je že odmevala v širši strokovni javnosti in je pomagala pri urejanju nekaterih vprašanj v slovenskem šolskem sistemu.

Zbornik na enem mestu ponuja bogato strokovno gradivo, ki služi naši osebni obveščeni in strokovni razgledanosti, lahko pa je tudi izhodišče za nadaljnje delo.

Zoltan Jan

Filozofska fakulteta v Trstu, Tehniški šolski center v Novi Gorici